

Lilienfeld, Zisterzienserstift, Cod. 33

Conrad Schimek: Verzeichniss der Handschriften des Stiftes Lilienfeld, in: Die Handschriften-Verzeichnisse der Cistercienser-Stifte I (Xenia Bernardina II, 1). Wien 1891, 481-561, 493. [Digitalisat]

493

32. Pg. XIV. Jahrh. 119 Bll. 4to.

Homiliae s. Augustini de diversis scripturae versiculis (s. n. **24** und **30**).

Die ersten sind dieselben wie in n. **24**; die letzte: „de muliere curva, quam Dominus sanavit“.

33. Kl.-M.-Z. Pp. XV. Jahrh. 237 Bll. 4to.

1. Fol. 1–15. *Sermones s. Bernardi* u. zw.: a) Fol. 1. De humana miseria. Anf.: Homo, qui ex anima rationali et . . . ; b) Fol. 4. De spirituali pugna inter Christum et Babylonem (Mab. parab. II. 784); c) Fol. 6. Sermo devotus de passione Domini. — 2. Fol. 16–19. *Petrus Damiani: de monacho pugnaturus cum diabolo*. — 3. Fol. 20–153. *Sermones s. Bernardi*: de tribus misericordiis et quatuor miserationibus (Mab. de div. p. 579); Fol. 21 vo. Ecce quam bonum et quam iucundum (Mab. de div. p. 717); Fol. 23. De tribus osculis (Mab. de div. 723); de osculo spiritus s. (Mab. d. div. p. 726); Fol. 25 vo. De tribus osculis, de duobus uberibus sponsae (Mab. sent. p. 772); De eo quod scriptum est: Revertere revertere (Mab. sent. p. 772); Fol. 26. Veni in hortum meum (Mab. de div. p. 733); Fol. 27. Egredimini filiae Sion (Mab. de div. p. 687); Fol. 28. De eo quod scriptum est: Mel invenisti (Mab. de div. 719); Fol. 28 vo. Quomodo sapientia vincat malitiam (Mab. de div. p. 581); Fol. 29 vo. Sive ad austrum, sive ad aquilonem arbor tenderit (Mab. de div. p. 720); Fol. 30. De eo quod scriptum est: De stercore boum lapidatus est piger (Mab. sent. p. 772); Fol. 30. De eo quod scriptum est: Omnia in pondere et mensura (Mab. de div. p. 721); Fol. 30 vo. De eo quod scriptum est: Justum deduxit Dominus (Mab. de div. p. 602); Fol. 31 vo. Sapientia vincit malitiam, attingit ergo a fine . . . ; Fol. 32. Omni custodia serva cor tuum . . . (Mab. de div. p. 718); Fol. 32 vo. De eo quod scriptum est: Immisit Deus soporem in Adam (Mab. de temp. p. 137); Fol. 33 vo. Pars tua sumus Domine (Mab. sent. p. 733); Fol. 33 vo. De eo quod scriptum est: In sex tribulationibus (Mab. de div. p. 627); Fol. 36. De carne et cute et ossibus mysticis animarum (Mab. de div. p. 561); Fol. 37. De quatuor fontibus salvatoris (Mab. de div. p. 739); Fol. 39 vo. De consideratione sui (Mab. de div. p. 708); Fol. 39 vo. De triplici dilectionis mandato (Mab. de div. p. 631); Fol. 40. De eo quod scriptum est: Hi sequuntur agnum. Fol. 40 vo. De tribus locis et tribus testimoniis; Fol. 40 vo. De magnanimitate, longanimitate, unanimitate (Mab. de div. p. 680); Fol. 41. De trinitate hominis (Mab. de div. p. 681); Fol. 42. De tribus, quibus reconciliari debemus (Mab. sent. p. 774); Fol. 42 vo. De triplici pace et quadrato lapide (Mab. de div. p. 746); Fol. 43. De triplici casu hominis et de triplici reditu eius (Mab. de div. p. 748); Fol. 43 vo. Tres sunt status hominis animae (Mab. de div. p. 753); Fol. 43 vo. De triplici morbo; Fol. 44. Eodem ordine, quo processit culpa, subsecuta est et culpa medicina (Mab. de div. p. 705); Fol. 44 vo. De quatuor generibus hominum possidentium regnum Dei (Mab. de div. p. 746); Fol. 45. De quatuor modis dilectionis (Mab. de div. p. 748); Fol. 45. De quatuor perfectionibus electorum (Mab. de div. p. 749); Fol. 46 vo. Quatuor sunt, quae impediunt confessionem (Mab. de div. p. 751); Fol. 47. Discretio vitae a quinque sensibus animae (Mab. de div. p. 573); Fol. 48. Sermo contra pessimum vitium ingratitude (Mab. de div. p. 622); Fol. 51. De ratione et voluntate pro corpore litigantibus; Fol. 51 vo. Duo sunt, in quibus consistit nostra salus: iustificatio

Lilienfeld, Zisterzienserstift, Cod. 33

Conrad Schimek: Verzeichniss der Handschriften des Stiftes Lilienfeld, in: Die Handschriften-Verzeichnisse der Cistercienser-Stifte I (Xenia Bernardina II, 1). Wien 1891, 481-561, 494. [Digitalisat]

494

et glorificatio (Mab. de div. p. 752); Fol. 51vo. De duabus creaturis Dominum intelligentibus (Mab. sent. p. 772); Fol. 52. Duo loca sunt animae rationalis (Mab. de div. p. 719); Fol. 52. De duplici baptismo (Mab. de div. p. 575); Fol. 53. Sermo ad abbates venientes ad capitulum, quemadmodum Noe, Daniel, Job suo quisque modo mare transeat, navi, ponte, vado (Mab. de div. p. 646); Fol. 55. De forma pastoris et gregis (Mab. de div. p. 747); Fol. 55. De exercitio humilitatis; Fol. 55vo. Quomodo voluntas nostra divinae voluntati debeat esse subiecta (Mab. de div. p. 620); Fol. 56vo. De murmure (Mab. sent. p. 773); Fol. 56vo. Quatuor sermones in vigilia nativitatis Domini (Mab. de tempore p. 69, 63, 74, 78); Fol. 69. Duo sermones de nativitate Domini (Mab. de tempore p. 84 und 97); Fol. 72vo. Quid significet, quod Maria portat Jesum in utero (Mab. de div. p. 689B); Fol. 73. De septem vocabulis Christi (Mab. de div. p. 671); Fol. 73. De purificatione (Mab. de div. p. 689 a); Fol. 73. De pastoribus (Mab. sent. p. 772); Fol. 73. Sermo in circumcissione Domini de nominibus eius (Mab. de tempore p. 105); Fol. 74vo. De circumcissione (Mab. sent. p. 773); Fol. 75. In epiphania Domini; sermo de evangelica lectione (Mab. de tempore p. 120); Fol. 77vo. De tribus muneribus (Mab. sent. p. 773); Fol. 77vo. Sermo de mutatione aquae in vinum (Mab. de tempore 128); Fol. 81. Sermo in septuagesima (Mab. de tempore 134); Fol. 83. Sermo in quadragesima (Mab. de div. 604); Fol. 86. In passione Domini feria quarta (Mab. de tempore 239); Fol. 91. De lectione evangelica Mathaei (Mab. de tempore p. 260). — Eine Osterpredigt. — Ende (Fol. 94): „locum ubi positus erat Dominus“. — Fol. 94. Ecce vicit leo de tribu Juda (Mab. de div. p. 696); Fol. 94vo. Quid est autem, quod post mortem eius tres illae sanctae mulieres (Mab. de div. p. 697); Fol. 95. Homilia super evangelio: „Ego sum pastor bonus“; Fol. 109. Sermo in ascensione Domini (Mab. de div. p. 699); Fol. 110vo. De quatuor modis, quibus operatur spiritus sanctus in nobis; Fol. 111. De septem donis spiritus sancti et evangelicis beatitudinibus; Fol. 113vo. Sermo de omnibus sanctis; Fol. 114. Sermo in dedicatione ecclesiae, de triplici mansionem (Mab. de set. p. 528); et alter sermo de eodem festo (Mab. de set. p. 532) Fol. 117; Fol. 121. Sermo in die pentecostes; Fol. 123. In obitu sanctae memoriae Humberti, primi Igniacensis abbatis (Mab. de set. p. 515); Fol. 126vo. Sermo de humilitate et caritate et timore et obedientia; Fol. 142. *Multa notabilia de psalmis et aliis.* Anf.: Quatuor sunt cruces Christi ... Ende: Ibi in mercede, hic in officio, ibi in fine. — 4. Fol. 153vo—158. *Johannes Chrysostomus de reparatione lapsi.* Anf.: Quis dabit capiti meo aquam ... Ende: alia ultra medicamenta non quaeras. — 5. Fol. 158vo—197. *Augustinus de fide ad Petrum.* Anf.: Epistulam, fili Petre, tuae caritatis ... Ende: Hoc quoque Deus illi revelabit. Amen. — 6. Fol. 198—204. *Tractatus Isidori de tolerantia flagellorum Dei.* Anf.: Divinae sapientiae subtilitas ... Ende: sed mutatur potius in peccatum. — 7. Fol. 205vo—217. *Incipit liber s. Augustini episcopi de regulis ecclesiasticis.* Anf.: Credimus unum Deum esse ... Ende: susciperent, ut arida apparet. — 8. Fol. 218—225. *Incipiunt quaedam sententiae Anselmi.* Anf.: Quaeritur, num omnia peccata sint venialia ... Ende: si avaritia est fornicatio. — 9. Fol. 226 bis 232. *Duo sermones s. Augustini.* a) De non habendo proprium. Anf.: Rogavimus hesterno die ... Ende: verbo Dei serviant vobis. Amen. b) Fol. 229. Ad monachos. Anf.: Instituit nos atque hortatur ... Ende: ad promissa Domini mei Jesu Christi. — 10. Fol. 233. R. *Incipiunt dicta Johannis Chrysostomi de naturis bestiarum imprimis de leone.* Anf.: Invenimus quod Jacob benedicens ...

Lilienfeld, Zisterzienserstift, Cod. 33

Conrad Schimek: Verzeichniss der Handschriften des Stiftes Lilienfeld, in: Die Handschriften-Verzeichnisse der Cistercienser-Stifte I (Xenia Bernardina II, 1). Wien 1891, 481-561, 495. [Digitalisat]

Ende: multis flagellis in Christi morte deletum est. — 11. Fol. 236. R. *Augustinus de angelica natura*. Anf.: Nihil incorporeum et invisibile . . . Ende: et quo modo et ubi volunt, apparent. Fol. 237. Zehn Memorialverse:

Anf.: Non mala plangere nec bona facere differat ullus,
Hora sit ultima cum sibi propria scit bene nullus.

Ende: Super quem nihil est, quid dicas celsius esse?
Extra quem nihil est, quid potest latius esse?

34*. Pg. XIII. Jahrh. 195 Bll. 4to.

1. Fol. 1–94. *Das Leben des hl. Bernhard geschrieben von seinem Freunde Wilhelm Abt von St. Theodorich*. R. Incipit prologus in vitam s. patris nostri Bernardi Claravallensis abbatis. Anf.: Scripturus vitam servi tui in honorem . . . Nach Schluss des ersten Buches ist zu lesen: Subscriptio praecedentis operis, quam Burchardus, abbas Balernensis apposuit. Anf.: Praescriptum opus voluminis huius . . . Ende: licuit optimo pictori peroccupato. Hierauf: R. Praefatio Hernaldi, Bonavallensis abbatis in secundo libro vitae s. Bernardi. Anf.: Virorum illustrium gesta nonnulli scriptorum . . . Ende der vita: Amplius tum nos ipsius de se verba delectent. (Vita sammt Prolog siehe Mab. II. p. 1061). Vergl. n. **74**, 1. u. n. **104**, 1. — 2. Fol. 95vo. *Epistola eius* (i. e. s. Bern.) ad Arnoldum, abbatem Bonaevallis, qui ei quaedam xenia mittens de eius valetudine per nuntium fuerat sciscitatus. Anf.: Suscepimus caritatem vestram in caritate . . . Ende: sicut et tu super omnia Deus benedictus i. s. Am. — 3. Fol. 103. R. Incipit *planctus domini Odonis, abbatis Morimundi, super mortem gloriosi patris nostri Bernardi*. Anf.: Subit serie triadis ad regnum Dei aptitudo (!) . . . Ende: carne et spiritu illius in sua receptis. — 4. Fol. 105. *Sermo eiusdem de eodem in anniversario die depositionis ipsius*. Anf. Quam dulcis hodie, dilectissimi, devotis filiis . . . Ende: unus est super omnia Deus benedictus in s. Am. — 5. Fol. 109. R. Incipit *vita vel actus s. Silvestri, Romanae urbis summi pontificis*. Anf.: Silvester itaque, cum esset infantulus . . . Ende: Id est Constantini civitas usque in hodiernam diem. (s. n. **132**). — 6. Fol. 140vo. R. Incipit *vita s. Eustachii et sociorum eius*. Anf.: In diebus Traiani imperatoris . . . Ende: cui est gloria et potestas in s. s. Am. (s. n. **132**). — 7. Fol. 151vo. R. *Hic liber vitam narrat Nicolai episcopi*. Anf.: Gloriosa quidem acta sanctorum, quibus . . . Ende: cui est honor et gloria in saecula s. Am. (s. n. **132**).

35. Kl. M. Z. Pg. XIII. Jahrh. 187 Bll. 4to.

1. Fol. 1–10. R. *Tractatus s. Bernardi abbatis de passione Domini secundum septem horas canonicas*. Anf.: Septies in die laudem dixi tibi . . . Ende: Domini n. J. Chr. qui vivit etc. — 2. Fol. 10vo. *Anselmus de planctu beatae Virginis*. Anf.: Fugientibus discipulis mater in faciem Christi . . . Ende: Qui cum p. e. sp. s. v. e. r. i. s. s. Am. — 3. Fol. 13. R. Incipit *liber de interiore homine claustralibus utilis*. Anf.: Quam tibi novitio scripsi de exterioris . . . Ende: Quando ad terrena remittimus, hostis roboratur. — 4. Fol. 62vo. R. *De septem profectibus religionis*. Anf.: Profectus religiosi septem profectibus distinguitur . . . Ende: laudatur et ardentius amatur. — 5. Fol. 140vo. R. Incipit *speculum magistri Alberti in salutationem angelicam*. Anf.: Loqui cupiens de virgine gloriosa . . . Ende: quod nobis praestet etc. — 1. Wird fälschlich dem hl. Bernhard zugeschrieben; 3. und 4. soll ein Franciscaner-Mönch Namens David von Augsburg, † 1271, verfasst haben.

Lilienfeld, Zisterzienserstift, Cod. 33

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at -
Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken

Permalink: manuscripta.at/?ID=32244

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:

[OLIVER](#) - Online manuscript description (HMML)